

MÃ KÍ HIỆU

.....

ĐỀ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI LỚP 6

Năm học: 2021-2022

MÔN: Ngữ văn

Thời gian làm bài: 150 phút

(Đề thi gồm 6 câu, 01 trang)

Phần I: Đọc hiểu (6.0 điểm)

Đọc ngữ liệu và trả lời câu hỏi:

Bên ngoài trời rất lạnh. Cô bé chỉ có mỗi một chiếc áo mỏng trên mình. Cô lặng lẽ bước đều trong gió rét. Vừa đi cô vừa lo cho mẹ. Cô đi mỗi chân mới đến gốc đa đầu rừng. Quả nhiên cô thấy trên bụi cây trước mặt có một bông hoa trắng rất đẹp. Cô ngắt bông hoa, tay nâng niu với tất cả tấm lòng tha thiết, cầu mong cho mẹ tai qua nạn khỏi. Bỗng cô nghe như vắng vắng bên tai tiếng cụ già tóc bạc ban nãy lại khuyên nhủ cô:

– Cháu hãy yên tâm, mỗi cánh hoa trên bông hoa sẽ là một ngày mẹ cháu được sống thêm.

Cô bé cúi xuống nhìn hoa, cô đếm: “Một, hai, ba, bốn, ..., rồi hai mươi. Trời ơi! Còn có hai mươi ngày nữa thôi ư?...”

Suy nghĩ một lát, cô rón rén chạy ra phía sau cây đa. Cô nhẹ tay xé mỗi cánh hoa ra thành nhiều sợi. Bông hoa trở nên kì lạ. Mỗi sợi nhỏ biến thành từng cánh nhỏ dài và mượt, trắng bong như tấm lòng ngây thơ trong trắng của cô. Những cánh hoa mọc thêm ra nhiều không sao đếm được! Cô bé nâng niu trên tay bông hoa lạ đó. Trời ơi! Sung sướng quá! Cô vùng chạy về. Đến nhà, cụ già tóc bạc bước ra cửa tươi cười đón cô và nói:

– Mẹ cháu đã khỏi bệnh! Phần thưởng cho tấm lòng hiếu thảo của cháu đấy!

Từ đó hàng năm, về mùa thu, thường nở những bông hoa có nhiều cánh nhỏ dài mượt, trông rất đẹp.

Đó chính là bông hoa cúc trắng.

(Sự tích hoa cúc trắng – Phỏng theo Truyện cổ tích Nhật Bản)

Câu 1(0.5đ) Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2 (1.5đ). Đọc lại câu nói của cụ già: “Mẹ cháu đã khỏi bệnh! Phần thưởng cho tấm lòng hiếu thảo của cháu đấy!” và thực hiện yêu cầu sau:

1. Giải thích nghĩa của từ “*hiếu thảo*”
2. Xác định 1 cụm động từ và phân tích cấu tạo.

Câu 3 (2.0đ) Theo em, vì sao cô bé lại tước mỗi cánh hoa ra thành nhiều sợi? Theo tác giả, bông hoa cúc biểu tượng cho điều gì?

Câu 4 (2.0đ). Qua câu chuyện, tác giả muốn gửi tới chúng ta bức thông điệp gì?

Phần II: Tạo lập văn bản (14.0 điểm)

Câu 1. (4.0đ) Viết đoạn văn trình bày cảm nhận của em về đoạn thơ sau:

“Những ngôi sao thức ngoài kia
Chẳng bằng mẹ đã thức vì chúng con
Đem nay con ngủ giấc tròn,
Mẹ là ngọn gió của con suốt đời”

(Trích “Mẹ” – Trần Quốc Minh)

Câu 2 (10.0 điểm). Kiến và Ve là hàng xóm láng giềng của nhau. Kiến quanh năm làm lụng vất vả, còn Ve suốt mùa hè chỉ lo ca hát. Mùa đông, mưa phùn gió bắc đến...Những gì đã xảy ra với Ve và Kiến, em hãy hình dung và kể lại câu chuyện của chúng.

-----Hết-----

MÃ KÍ HIỆU

.....

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ THI CHỌN HSG LỚP 6

Năm học: 2021-2022

MÔN: Ngữ văn
(Hướng dẫn chấm gồm 03 trang, 06 câu)

Câu	Đáp án	Điểm
1 (0,5 điểm)	ĐỌC HIỂU (6.0 điểm) - Phương thức biểu đạt chính: Tự sự	0.5
2 (1,5 điểm)	- Nghĩa của từ “hiếu thảo”: Có lòng kính yêu cha mẹ.	0.5
	- Tìm cụm động từ và phân tích cấu tạo: + Cụm động từ: <i>đã khỏi bệnh.</i>	0.5
	+ Cấu tạo: <u>đã</u> <u>khỏi</u> <u>bệnh</u> PT ĐTTT PS	0.5
3 (2,0 điểm)	- Cô bé tước cánh hoa thành nhiều sợi nhỏ vì: Câu nói của cụ già tóc bạc “ <i>Cháu hãy yên tâm, mỗi cánh hoa trên bông hoa sẽ là một ngày mẹ cháu được sống thêm.....Cô bé cúi xuống nhìn hoa, cô đếm: “Một, hai, ba, bốn, ..., rồi hai mươi. Trời ơi! Còn có hai mươi ngày nữa thôi ư?...”</i> nên cô tước cánh hoa thành nhiều sợi nhỏ để người mẹ của cô được sống lâu hơn.	0.5
	- Bông hoa cúc biểu tượng của sự sống, là bông hoa chứa đựng niềm hi vọng, ước mơ của cô bé mong được chữa lành bệnh cho mẹ để mẹ sống lâu hơn, là thần dược chữa bệnh, là biểu tượng cho sự hiếu thảo của người con đối với mẹ.	1.5
4 (2,0 điểm)	- Thông điệp mà tác giả gửi tới người đọc: + Ca ngợi lòng hiếu thảo của người con đối với mẹ, lòng hiếu thảo vượt lên chông gai và tạo nên kì tích tuyệt vời.	1.0
	+ Lời nhắc nhở về đạo làm con của mỗi người: Biết yêu thương, kính trọng cha mẹ, sống tròn đạo hiếu làm con	1.0
TẠO LẬP VĂN BẢN (14 điểm)		
1 (4,0 điểm)	* Yêu cầu về hình thức: - Viết một đoạn văn biểu cảm về một đoạn thơ - Đảm bảo yêu cầu về cách trình bày đoạn văn biểu cảm - Trình bày rõ ràng, không mắc lỗi chính tả, dùng từ diễn đạt chuẩn.	0.5
	* Yêu cầu về nội dung: - Yêu cầu HS dựa vào các ý sau để viết đoạn văn theo yêu cầu đề bài: + Giới thiệu vị trí và nội dung khái quát của đoạn thơ: Trích từ bài thơ “Mẹ” của tác giả Trần Quốc Minh, đoạn thơ là một đóa hoa thơm thể hiện tình cảm yêu quý, biết ơn sâu sắc của người con đối với mẹ.	0.5
	+ Nhà thơ sử dụng hình ảnh so sánh và nghệ thuật nhân hóa “ <i>ngôi sao thức – không bằng mẹ</i> ” (<i>thức vì chúng con</i>) để ngợi ca tấm lòng của mẹ (khi con còn nhỏ thì chăm bẵm, che chở, vỗ về, yêu thương.. Lúc con khôn lớn, mẹ là người bạn đồng hành của con..)	1.0
	+ Mẹ là ngọn lửa sưởi ấm cho con trong đêm đông giá rét, là ngọn gió mát lành làm dịu tâm hồn con trong cái nóng oi bức	1.0

	của mùa hè. Con ngủ ngon trong vòng tay yêu thương của mẹ. Với mẹ, con là tất cả, là nguồn sống cả đời của mẹ. + Cảm nhận công lao sinh thành, dưỡng dục của mẹ, nhà thơ gửi tấm chân tình, lòng biết ơn sâu sắc đối với mẹ. + Đoạn thơ bồi dưỡng cho chúng ta lòng biết ơn, kính trọng, yêu quý mẹ của mình và sống trọn đạo làm con.	0.5 0.5
2 (10. điểm)	* Yêu cầu về hình thức và kỹ năng: - Thí sinh biết cách làm bài văn kể chuyện tưởng tượng sáng tạo. - Bố cục bài viết rõ ràng gồm 3 phần: Mở bài, thân bài, kết bài; biết trình bày diễn biến các sự việc một cách hợp lý; biết xây dựng nhân vật, cốt truyện; ngôi kể phù hợp; lời kể tự nhiên sinh động. - Diễn đạt lưu loát, không mắc lỗi về chính tả, dùng từ và ngữ pháp.	1.0
	* Yêu cầu về nội dung kiến thức: Thí sinh có thể triển khai bài viết theo nhiều cách khác nhau, nhưng cần đảm bảo theo những nội dung gợi ý sau:	
	a, Mở bài: Giới thiệu hoàn cảnh xảy ra câu chuyện: Thời gian, khung cảnh, các nhân vật tham gia (Ngày hè nắng ấm, trên hàng cây phượng vĩ, Ve mái mê ca hát suốt ngày. Dưới gốc cây, Kiến chăm chỉ xây nhà phòng những ngày mưa mùa hè và mùa đông sắp đến)	1.0
	Thân bài: - Vào một buổi trưa hè nọ: + Ve đến nhà Kiến chơi thấy Kiến vẫn đang hì hục khuân vác vật liệu, Ve chê bai và rủ Kiến cùng dạo chơi, ca hát, hưởng thụ cuộc sống nhàn hạ. + Kiến từ chối và vẫn lặng lẽ làm việc. + Ngày qua tháng lại: Kiến vẫn chăm chỉ làm việc, lo tích trữ lương thực. Còn Ve vẫn rong chơi tới tận đêm khuya... - Mùa đông đến: Trời mưa phùn gió rét.... + Không nghe thấy tiếng ca hát của Ve, nó đang đi tìm chỗ ẩn nấp, nước mưa làm bộ cánh của nó ướt sũng, nó cố bám lấy thân cây để không bị gió cuốn đi và cất tiếng kêu cứu. + Dưới gốc cây, Kiến yên tâm ngồi bên lò sưởi trong ngôi nhà ấm áp, không phải lo lắng điều gì vì nó đã tích trữ đủ lương thực, thầm cảm ơn những ngày làm việc vất vả, chăm chỉ. + Nhìn thấy ánh lửa trong ngôi nhà của Kiến, Ve cố gắng bước đến và kêu cứu, xin Kiến giúp đỡ. + Kiến nhận ra tiếng Ve, vội vã mở cửa và dìu Ve vào nhà, lau khô bộ cánh, cho uống nước sương ẩm. + Khi đã hồi tỉnh, Ve vô cùng hối hận, cất lời xin lỗi Kiến vì những cử chỉ trước đây và hứa sẽ thay đổi cách sống. + Kiến vẫn an ủi và động viên Ve.	1.5 0.5 1.0 1.0 1.0 0.5 1.0 0.5
	Kết bài: - Trong ngôi nhà của Kiến, Ve cảm nhận được tình bạn ấm áp, hiểu ra nhiều điều trong cuộc sống và ôm ấp trong lòng một	1.0

	quyết tâm lột xác.	
--	--------------------	--

***Lưu ý:** Căn cứ vào khung điểm và thực tế làm bài của học sinh, giám khảo linh hoạt cho điểm sát với từng phần, đảm bảo đánh giá sát với trình độ của học sinh, Thường điểm cho những bài làm có sự sáng tạo, rút ra được bài học sâu sắc.

-----Hết-----

PHẦN KÝ XÁC NHẬN:

TÊN FILE ĐỀ THI:

MÃ ĐỀ THI :.....

TỔNG SỐ TRANG (GỒM ĐỀ THI VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM) LÀ: 04 TRANG

NGƯỜI RA ĐỀ THI

(Họ và tên, chữ ký)

NGƯỜI THẨM ĐỊNH

CỦA TRƯỜNG

(Họ và tên, chữ ký)

XÁC NHẬN CỦA BGH

(Họ và tên, chữ ký, đóng dấu)

Trần Thị Thu Hiền

Bùi Thị Hồng Thúy

